



Tiesnešu un prokuroru mācīšanas paraugprakses

Prakses kategorija: mācību instrumentu izmantošana, lai sekmētu ES tiesību aktu pareizu piemērošanu un tiesu iestāžu starptautisku sadarbību

Prakses veids: paraugprakse

Institūts: Eiropas Tiesiskās apmācības tīkls (EJTN)

2014. gada aprīlis

Prakses nosaukums	THEMIS
<i>Galvenās iezīmes</i>	<p>Konkursu <i>THEMIS</i> 2006. gadā izveidoja Rumānijas Valsts Tiesnešu institūts (<i>NIM</i>) un Portugāles Tieslietu studiju centrs (<i>CEJ</i>), un 2010. gadā tas tika iekļauts <i>EJTN</i> satvarā.</p> <p><i>THEMIS</i> mērķauditorija ir tiesneši un prokurori (stažieri), un tajā piedalās valstu komandas trīs dalībnieku sastāvā. Persona ir uzskatāma par stažieri, ja tai šāds statuss piešķirams saskaņā ar izcelsmes valsts tiesību aktiem vai ja tā vairāk nekā divus gadus nav apmeklējusi sākotnējo apmācību pasākumus. Ja valstī nav "stažiera" statusa, to var pārstāvēt komanda, kuras sastāvā ir tiesu darbinieki (tiesneši un/vai prokurori), kuriem konkursa sākuma dienā rit pirmais gads amatā (skaitot no datuma, kad viņi pirmoreiz sāka pildīt tiesneša vai prokurora pienākumus), un neatkarīgi no tā, vai konkursa laikā šīs personas strādā tajā pašā darbavietā. Pašreizējais konkursa formāts ir šāds:</p> <p><i>THEMIS</i> ietver divas atsevišķas kārtas — pusfinālus un finālu. Pusfināliem ir četri posmi, un katrā drīkst piedalīties ne vairāk par 11 komandām. Katras kategorijas uzvarētāji un otrās vietas ieguvēji piedalās finālā.</p> <p>Reģistrējoties pusfinālam, dalībnieku komandas izvēlas tematu, kas atbilst vienai no četrām konkursa tematiskajām kategorijām. Katrā no četriem pusfināliem tiek aplūkota viena kategorija. Tās ir šādas: a) starptautiskā sadarbība krimināllietās; b) tiesu iestāžu starptautiskā sadarbība civillietās; c) Eiropas Cilvēktiesību konvencijas (ECTK) 5. un 6. panta interpretācija un piemērošana; d) tiesu darbinieku ētika un</p>

deontoloģija.

Katra komanda sagatavo rakstisku referātu par jebkuru izvēlētas pusfināla kategorijas tematu. To nosūta visiem žūrijas locekļiem (katru tēmu vērtē trīs žūrijas locekļi), izsakot tajā prasītās prognozes.

Pusfinālā katrai komandai ir dotas maksimāli 30 minūtes laika, lai mutiski prezentētu savu referātu. Prezentācijā piedalās visi komandas locekļi un var izmantot jebkādu audiovizuālo tehnoloģiju.

Uzreiz pēc prezentācijas komandai ir jāatbild uz trim citas (nejauši izvēlētas) komandas uzdotiem jautājumiem. Kad uz šiem jautājumiem ir atbildēts, žūrija sāk aptuveni 30 minūšu diskusiju ar komandu par referāta saturu un mutisko prezentāciju. Diskusijā vienlīdz aktīvi jāpiedalās visiem komandas dalībniekiem.

Katrā pusfinālā žūrija izvēlas vienu komandu — kategorijas uzvarētāju — un vienu otrās vietas ieguvēju. Abas šādi izvēlētas komandas turpinās dalību finālā, kurā piedalīsies pavisam astoņas komandas.

Fināla žūrijā ir pieci locekļi, un finālā aplūkojamo tematisko kategoriju nejauši izvēlas no četrām iepriekš minētajām kategorijām.

Katram finālistam ir jāsagatavo rakstisks ziņojums par vispārīgu juridiskās prakses jautājumu, kuru žūrija paziņo uzreiz pēc fināla atklāšanas ceremonijas. Minētais rakstiskais ziņojums ir jāpabeidz un jāiesniedz *THEMIS* organizatoriem konkrētā termiņā.

Katrai komandai žūrijas klātbūtnē ir jādebatē ar citu komandu, turklāt komandām ir jāpārstāv pretējās puses konkrētajā gadījumizpētē vai tematā. Komandas uzzina tēmu divas nedēļas pirms fināla. Katrs komandu pāris debatēs par atšķirīgu lietu.

Katras darba dienas beigās un atbilstoši organizatoru noteiktajam grafikam katra komanda sagatavo un nodod žūrijai savus apsvērumus par visām debatēm, kurās minētā komanda attiecīgajā dienā nepiedalījās. Apsvērumos būtu jāiekļauj konstruktīvi komentāri, komandas viedoklis par debatētāju izvēlēto pieeju un jebkādas citas konstruktīvas piezīmes pēc komandas ieskatiem.

Žūrija vērtē dalībnieku kopējo sniegumu pēc rakstiskā ziņojuma, debatēm un iesniegtajiem apsvērumiem, ņemot vērā šādus kritērijus (attiecīgā gadījumā):

- oriģinalitāte;
- atsauces uz attiecīgo Eiropas Savienības Tiesas un Eiropas Cilvēktiesību tiesas judikatūru;

	<ul style="list-style-type: none"> - Eiropas Savienības standartu ievērošana tiesnešu un prokuroru ētikas un deontoloģijas jomā; - padziļināta analīze par jaunākajām Eiropas līmeņa debatēm ētikas un ES tiesību jomā; - turpmāko risinājumu prognozes; - kritiskā domāšana; - komunikācijas prasmes; - runas skaidrība un saistošums, mutiskās pārliecināšanas spējas un konsekvence. <p>Pēc tam žūrija paziņo, kura dalībnieku komanda ir <i>THEMIS</i> konkursa uzvarētāja.</p> <p>Projekta mērķis ir pilnveidot ar dalībnieku nākotnes profesiju saistītās spējas, piemēram, komunikācijas iemaņas un debatēšanas prasmes, kritisko, analītisko un loģisko domāšanu, kā arī prasmi izstrādāt pienācīgus juridiskos dokumentus.</p> <p>Pasākuma mērķis ir arī paplašināt profesionālo pieredzi, kontaktpersonu loku un topošo profesionāļu un viņu pasniedzēju attiecības. Pasākums sniedz stažieriem unikālu iespēju starptautiskā forumā apspriest savas idejas par izvēlētajiem tematiem ar plaši pazīstamiem ekspertiem.</p>
Tiešā interneta saite	http://www.ejtn.eu/en/About/THEMIS11/
Iestādes kontaktinformācija	<p>Eiropas Tiesiskās apmācības tīkls (<i>EJTN</i>) <i>Rue du Commerce 123</i> 1000, Brisele Beļģija Tālrunis: + 32 2 280 22 42 Fakss: + 32 2 280 22 36 E-pasts: ejtn@ejtn.eu Tīmekļa vietne: http://www.ejtn.eu</p>
Citas piezīmes	<p>Aprakstītais pusfināla modelis kopš tā izveides gandrīz nav mainīts. Būtībā tas ir otrādi apvērsts seminārs.</p> <p>Šajā gadījumā dalībniekiem ir jāizvēlas un jāprezentē tēmas, kuras viņi vēlas aplūkot (lai gan tēmu skaits ir ierobežots, tās ir vispārīgas un iepriekš atlasītas), savukārt ekspertiem (žūrijas locekļiem) ir jāvada turpmākā diskusija, uzsverot galvenos prezentācijas elementus.</p> <p>Šī PARAUGPRAKSE ir vienkārši pārņemama valsts līmenī. To var izmantot gan organizējot valsts līmeņa kvalifikāciju <i>EJTN THEMIS</i></p>

konkursam (atlasī), gan jebkurā citā mācību jomā, lai pilnveidotu stažieru prezentēšanas un argumentēšanas prasmes.

Informācijas avots: izmēģinājuma projekts "Eiropas tiesiskā apmācība": "1. daļa. Pētījums par tiesnešu un prokuroru mācīšanas paraugpraksēm", ko veicis Eiropas Tiesiskās apmācības tīkls (EJTN).